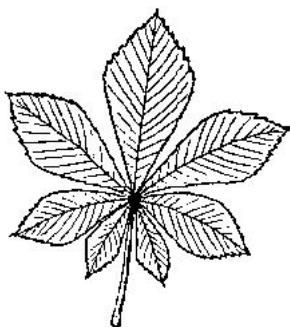
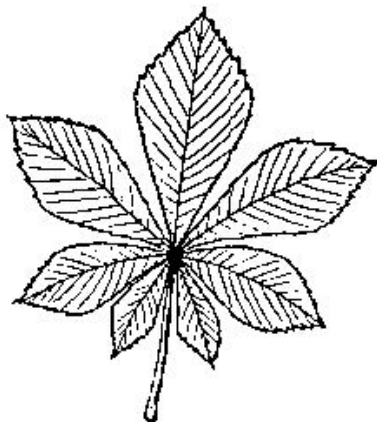

15. Møde
om Udforskningen af Dansk Sprog

NORDISK
Institut for Kommunikation og Kultur
Aarhus Universitet

9.-10. oktober 2014

15. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog

Aarhus Universitet
9.-10. oktober 2014

Redigeret af
Inger Schoonderbeek Hansen og Tina Thode Hougaard

Århus 2015

NORDISK
Institut for Kommunikation og Kultur
Aarhus Universitet
www.muds.dk

Layout: Kirsten Lyshøj
Tryk: SUN-TRYK
Aarhus Universitet

2015

ISBN 978-87-91134-01-2

Forord

NORDISK, Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet, tog i 1986 initiativet til møderne om udforskningen af dansk sprog. Der har været afholdt møder hvert andet år siden da.

På det 14. møde, der fandt sted i oktober 2014, deltog 55 forskere fra ind- og udland med 36 foredrag.

Denne rapports artikler er godkendt af fagfællebedømmere. Vi vil gerne takke både fagfællebedømmere og bidragydere for de mange gode artikler. Der bringes desuden et antal resuméer af bidragydere der fx har fået publiceret deres artikel andetsteds.

Vores motto ”Ingen lingvistik uden humor” blev også holdt i ære ved 14. møde.

Århus, august 2015

Inger Schoonderbeek Hansen – Tina Thode Hougaard

Resumé

Hvor går grænsen for et interjektionslemma? Et studie af ”ups”

Navn: Mikkel Nørtoft
Københavns Universitet

I arbejdet med en Ordbog over Danske Interjektioner (ODI) er vi ikke overraskende stødt på flere problemer med at putte interjektionerne i kasser. Da betydningen af en interjektion ofte er så afhængig af kontekstuelle faktorer som tonefald, ansigtsmimik og nogle gange også kropssprog eller i det hele taget bare sammenhængen den bliver sagt i, vil den ofte have meget forskellige betydninger som ikke altid er nemme at putte i kasser.

I vores arbejde med at fortolke interjektioner ud fra lyd- og videooptagelser af interviews og gruppesamtaler møder vi ofte mange forskellige udtalevarianter af samme lemma som ikke kan forklares som sociolekt, dialekt eller lignende. Ofte er der brede overlap mellem betydningsvarianterne af én interjektion men også med andre interjektioner. Studiet af ”ups” har på trods af relativt få excerpter vist stor udtalevariation, særligt i vokalkvalitet. I mit studie af ”ups” ser der ud til at være en tendens til at udtalen særligt varierer ved meget spontane udråb, fx hvis man støder ind i noget, men der er også eksempler på det modsatte hvor det nærmere lyder som en bevidst forvansket udtale af det leksem som taleren kender som ”ups”. Jeg vil med mit oplæg kaste bolden op til en diskussion af hvordan vi skelner disse interjektioner fra hinanden og om der er grundlag for et mere indgående studie af spontanitet og ”udtaleforvanskning” af en interjektion.